GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese:
Marti'a, Joui'a si Sambat'a.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe siése luni 14 fr. pe anu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
a postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru flacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 137. **Mercuri, 2|14 Decembre** **1881.**

Brasiovu, 2 Decembre.

Atentiunea foiloru vienese se concentra de trei dile incóce asupra teribilei catastrofe intemplata in teatrulu de pe „Ring" din Vien'a, unde 'si-au datu sufletulu aprópe o miia de ómeni inecati intr'o mare de flacari si de fumu. O usiurintia ne mai pomenita impreunata cu o negligentia nespusa a organeloru chiamate a veghiá asupra sigurantiei publice a fost singur'a causa, cà au peritu atàtia ómeni. Nimicu din ce era prescrisu pentru aperarea in contra unui casu neprevediutu de focu nu s'a implinitu, lampile de oleiu nu erau aprinse, usile, ce aveau se servésca in momentulu de periculu pentru scaparea publicului erau incuiate. Astfeliu sosindu catastrof'a nu era nimicu pregatitu pentru scapare toti isi pierdura capulu si resultatulu a fost cà nici a trei'a parte d'intre visitatorii teatrului n'au pututu scapá.

O amara dî acést'a pentru Vienesi; impressiunile ei dureróse nu voru fi sterse nici de multele manifestatiuni de condolentia, ce li se adreséza locuitoriloru capitalei austriace din tóte partile lumei. Acei noue sute de nenorociti, cari 'si-au aflatu mormentulu in teatrulu de pe „Ring", au trebuitu se espieze pecatele unei negligente supraveghiari si a defecteloru zidirei teatrului. Ar' fi de doritu cá acésta formidabila nenorocire se servésca de lectiune pretutindeni si se indemne a se luá pe viitoriu mesuri stricte pentru siguranti'a vietiei in salele mari si 'n teatrele din tóte orasiele lumei. Duminec'a trecuta camer'a austriaca s'a ocupata de acésta cestiune de interesu generalu.

Fiindu astfeliu atentiunea diareloru din Vien'a mai de totu absorbita de tragiculu evenementu alu arderei teatrului, e naturalu, cà de càteva dile nu s'au pututu ocupá mai deaprópe de cestiunile politice ale dilei si acést'a stagnare s'a semtitu si cu privire la discussiunea asupra relatiuniloru incordate diplomatice d'intre Austro-Ungari'a si Romani'a.

Tóte scirile ce le aducu diarele principale austriace in caus'a Dunaréna se marginescu la càteva telegrame cari se contradicu si nu latiescu nici-o lumina asupra situatiunei. Unele din aceste sciri telegrafice sustienu, cà comitele Kalnoky ar' fi sositu la Vien'a cu anim'a linistita, càci printiulu Bismarck i-ar' fi promisu sprijinulu seu façia cu Romani'a. Raportorii respectivi trecura cu vederea cà prin accentuarea prea mare a acestui pretinsu spriginu caus'a Austro-Ungariei nu va castigá in opiniunea publica européna, càci déca ea are lipsa atàtu de mare de spriginulu altora, se nasce prepusulu, cà nu este tocmai asia de drépta cum o descrie press'a austro-ungára.

Se mai dice totodata, cà printinlu Bismarck ar' fi desaprobandu atitudinea Romaniei. E cu putintia si asia ceva, inse de ce tacu atunci organele cancelariului, de ce nu dau espressiune maniei cancelariului? Déca, cum se dice, Bismarck ar' voi se faca o pressiune asupra Romaniei in favórea Austriei, de ce nu se folosesce si de mediloculu probatu alu pressei?

Cu aceste sciri sta in contradicere o alta versiune, dupa care ar' fi sperantia, cà relatiile intrerupte diplomatice d'intre Austro-Ungari'a si Romani'a se voru restabili in curêndu, càci cabinetulu vienesu nu ar' denegá Romaniei nicidecumu dreptulu de a 'si aperá interessele in cestiunea Dunarei. bi ar' cere numai satisfactia pentru tonulu neobicinuitu in comerciulu diplomaticu si aprópe ostilu alu Mesagiului romanu.

Ciudata este asigurarea cà Austro-Ungari'a n'ar' „denegá" Romaniei dreptulu de a 'si aperá interessele ei Dunarene. Cá si candu ar' poté esiste vre-o potere pe lume care se-i póta denegá acestu dreptu!

Intr'aceea representantii natiunei se prepara a dá espressiune multiumirei si bucuriei ce-o semte tiér'a intréga vediendu cà Regele si guvernulu seu apera cu atàta demnitate dreptulu si interessele Romaniei in cestiunea vitala a liberei navigatiuni pe Dunare.

Proiectulu de adresa alu comissiunei Senatului cá si acel'a alu Camerei accentuéza, cà natiunea consemte cu pererile esprimate in Mesagiulu regalu cu privire la acésta grava cestiune si este convinsa, cà, déca va procede totudéuna in intielegere cu tiér'a se va poté ajunge la o solutiune definitiva a cestiunei Dunarene care va corespunde asteptariloru legitime ale Romaniloru.

Cronic'a evenimenteloru politice.

Ministrulu de esterne, comite Kalnoky, s'a reintorsu dela Petersburg la Vien'a si Sambata a mersu pentru prim'a óra in oficiulu de esterne. Dumineca i s'au presentatu functiunarii ministeriului. Kalnoky a avutu o intalnire si cu prinçiulu Bismarck. De aci combina diarele din Vien'a si Pest'a, cà Bismarck ar' fi promisu ministrului austriacu spriginulu seu façia cu Romani'a, a careia atitudine ar' fi desaprobat'o. Cu acést a inse nu se prea potrivesce tacerea constanta a organeloru bismarckiane. Si apoi se pare, cà o causa, care are lipsa de atàtu spriginu, nu póte avé sianse briliante de reesire. Dér' se fimu cu rabdare si se asteptamu desnodamentulu!

Cetimu in „Romanulu":

„Asta-di este aniversar'a càderii Plevnei. Ministrii s'au dusu in corpore se depue omagiele loru si ale natiunei Celui, care-a condusu armat'a romana la lupta si la biruintia! Ei s'au dusu inca se depue omagiele loru si ale natiunii si Celei care si-a luatu durerós'a dér' sânt'a sarcina de a mangaié pe cei suferinti, de a vindecá ranele eroiloru luptatori.

„Cu acésta ocasiune ministrii printr'unu jurnalu incheiatu rugara pe Rege, se primésca a se oferi acestei adeverate Regine a Romaniloru marele Cordon alu Corónei Romaniei in briliante. Este dreptu, dîcu ei, si in raportulu loru catra Rege, si cu densii intrég'a natiune, cá decoratiunea care represinta corón'a faptuita din otielulu unui tunu, se lucésca pe peptulu Celei care vindeca ranele de pusci si tunuri."

Eata raportulu consiliului de ministri, prin care solicita aprobarea Suveranului, pentru cá M. S. Regin'a se primésca si se pórte marea cruce in briliante a Corónei Romaniei:

„Sire,

M. S. Regin'a nu a purtatu pêna astadi nici unulu din ordinele nóstre nationale, de si ele erau instituite pentru a recompensá meritele, devotamentulu, servitiile catra tiéra.

Pe langa inalt'a onóre ce s'ar' face decoratiunei nóstre, candu ea ar' fi purtatu de gratiós'a nóstra Suverana, si mandri'a ce ar' resimti toti Romanii, vediendu-o stralucindu pe pieptulu Seu, tiér'a intréga scie, cà nimeni n'are mai neperitórie drepturi la recunoscinti'a ei de càtu acésta Augusta Femeia.

Colaboratória nepregetata a regalului Seu Soçiu, in gloriós'a opera a redesteptarei si marirei nationale, Regin'a Elisabet'a a asiedatu pe Tronulu romanu virtutea, caritatea, cultulu binelui si alu frumosului, alaturi cu intieleptiunea si viteji'a nobilei odrasle a Hohenzollerniloru, si pe candu Voi, Sire, in capulu osteniloru Romani, aduceati dela Plevn'a in tiéra otielulu din care avea se fia taiata Corón'a Romaniei, Ea, cu o evangelica iubire, legá ranele si aliná durerile celoru ce cadiusera pe campulu de bataia.

Cunoscuta este asta-di Tierei nemarginit'a si ferbintea iubire a Reginei pentru totu ce misca, pentru totu ce face se tresalte mai adêncu sufletele romanesci. Cunoscute sunt inaltele calitati ale spiritului Seu, cari, unite cu nobilele si generósele simtieminte ale animei, au facutu cá, sub numele de Carmen Sylva, productiunile literare si manifestatiunile poesiei nóstre nationale se strabata si mai departe peste hotare si a adausu o stralucire intelectuala noua numelui romanu.

Ast-felu, putemu dice cà de pe acum chiaru, alaturi cu numele Regelui Carol I, istori'a a inscrisu cu recunoscinti'a si numele Reginei Elisabet'a in cartea fasteloru romanesci.

Pentru aceste motive, Sire, consiliulu de ministri a crediutu a fi interpretulu simtieminteloru tierei intregi, propuindu-Ve, cá, cu ocasiunea dilei de 28 Novembre, care amintesce evenimente nationale, la cari Suveran'a nóstra a luatu o asié mare parte, se bine-voiti a consemti cá M. S. Regin'a se pórte insemnele in briliante ale marei cruci a ordinului „Corón'a Romaniei.

(Urméza iscaliturile ministriloru.)

„Kölnische Ztg." dela 4 Decembre vorbindu de proiectulu de lege pentru scólele medie (secundare) din Ungari'a alu ministeriului de culte unguresc, ilu insoçiesce de urmatórele observatiuni:

„Déca guvernulu ungurescu nu ar' tînti la alta — cum afirma — de càtu la o respandire proportionata a cunóscerei limbei unguresci, ar' trebui sè se multiumésca cu aceea, cà partea instruita a locuitoriloru statului cunósce si intielege limb'a ungurésca, cà in deosebi, fia-care functionaru o póte scrie! Esaltarea ungurésca nu se multiumesce inse cu atàta. Ea nu se indestulesce cu aceea, cà in tóte scólele, dela cea din satu pêna la universitate, se invatia si se preda ungaresce, ea vrea sè se maghiariseze chiaru societatea, cá cele 15 milióne de locuitori ai Ungariei se devina Unguri in modulu loru, de a cugetá, de a simti, de a voi!

„Se speramu, cà acést'a „sfanta idea" nu se va realisa. Déca deosebitele natiuni ale Ungariei nu au pututu fi maghiarisate, candu steteau inca sub biciulu magnatiloru unguresci, cu atàtu mai puçinu voru puté fi maghiarisate astadi, candu in fia care poporu, pêna si in celu mai micu, consciinti'a nationala e puternicu desteptata.

„Vice-presidentulu Camerei unguresci, Banno, declamase nu de multu, cà „sfant'a idea" trebue se triumfe odata in Ungari'a! Aceste vorbe ne revóca in memoria, fara voia, cele rostite odata de unu prelatu catolicu ungurescu: facimu eos (pe locuitorii Ungariei) primum miseros, dein servos tandem catholicos (Se-i facemus, pe locuitorii Ungariei antaiu seraci, apoi robi si pe urma catolici). Astadi cuventulu catolicu e inlocuitu cu celu de: ungurescu: Ei bine, Ungari'a intréga, fara deosebire de nationalitate si confessiune, nu va trece multu si va fi la sapa de lemnu. Insemna-va inse acést'a totodata si maghiarisarea ei? Niciodata! Croatulu nu se va lasá niciodata a fi maghiarisatu, de asemenea nici Serbulu, nici Romanulu, nici Némtiulu nici Slovaculu!..."

Diarulu „Il Secolo", celu mai respanditu din diarele italiane, care trage la 60,000 esemplare, contiene urmatórea apreciare asupra pasagiulni din mesagiulu regescu care a superatu pe Austri'a:

„Raru s'au auditu suverani, si inca din cei puternici, vorbindu unu limbagiu asié de inaltu, asié de tare, asia de demnu. Regele Carolu se simte nu numai màndru de a fi unu Hohenzollern, ci inca de a domni peste urmasii legionariloru romani. Ce deosebire intr'acelu mesagiu si alte multe mesagie regesci ce le cunóscemu, si in care nu scimu ce trebuie admiratu mai multu, saraci'a ideiloru, ori timiditatea tonului. Guvernulu romanu a doveditu unei pretinse puteri mari, cà slabiciunea nu esclude demnitatea, candu este vorb'a de onórea si de interesele nationale. D-loru Bratianu si Rosetti nu le-a trecutu prin minte ide'a luminósa de a tramite pe regele loru la Vien'a cá unu commis-voyageur alu fricei, cá se céra iertare dela Austri'a. Au preferitu sè'lu faca se vorbésca unu limbagiu care se privesce la Vien'a cá o provocatiune. Cari sunt urmasii adeverati ai Romaniloru, cei dela Rom'a séu cei dela Bucuresci?"

Intr'unu altu numeru „Il Secolo“, vorbindu despre aceea 'si cestiune, scrie intre altele:

„Guvernulu austro-ungaru va remané dér' cu ante-proiectulu seu pe bracie, ceea ce e o infrangere diplomatica mai multu. Elu va recurge póte la amenintiari: dér' invingĕtorii dela Griviti'a isi simtu prea bine nobil'a loru origine si sunt prea multu incuragiati de aliatii loru din 1877 spre a cede la cerintiele unui óre-care comite Kalnoky. (Aci „Rom.“ care traduce aceste rênduri, dice intr'o nota, cà Romanii nu sunt incuragiati decàtu de dreptatea causei loru la care tienu tóte puterile; ei au celu mai mare respectu pentru ministrii tuturoru puteriloru si 'n parte pentru comitele Kalnoky.) Se póte predice d'acum cà guvernulu din Vien'a va trebui se amâne pentru o ocasiune mai buna program'a s'a dunaréna, egemoni'a sea idrografica. Regele Carolu nu s'a scuturatu de vasalitatea Sultanului spre a suferi p'aceea a imperatului. De altmintrea, singura Austri'a a contribuitu a-o redica la rangulu de regatu, spre a face Romani'a si mai independinte. Ea n'are de càtu se planga propria'i ingenuitate. Betràn'a Dunare va continua a curge in pace cá si pĕn' acum, ridiendu-si de tóte comissiunile si de tóte ante-proiectele imaginabile. Guvernului din Vien'a ei va remané numai placerea de a pune bandele de regimente se cànte „An der schönen blauen Donau“, deliciosulu valsu alu lui Strauss.“

Ceremoni'a canonisarei in Rom'a (Vaticanu) a tînutu cinci óre. Dela 6 óre diminétia multa lume era in piaç'a sf. Petru si in Basilic'a, sperandu a vedé prin ferestre ceremonia. N'a fost nici o desordine. Timpulu a fost de minune. Canonisarea s'a terminatu fara incidente dupa programu. Biletele de intrare erau personale si se controlá identitatea posesoriloru loru. S'au refusatu bilete chiaru si corespondentiloru agentiiloru telegrafice. Multe persóne n'au pututu intrá nici cu bilete si au trebuitu se petréca prin coridóre. In sala domniea o caldura teribila. Multi au lesinatu. Lumea se plange, cà ceremoni'a nu s'a tinutu in Basilica. Pap'a, care a fost adusu in sala pe sedia gestatoria, procedatu de vr'o 350 cardinali, patriarchi, mitropoliti, episcopi si alti prelati, a canonisatu pe sfintii cei noi in ordinea urmatória: pe canoniculu de Rossi, pe Capuçinulu Lorenz, pe eremitulu Labre si pe calugarit'a Clara. Càteva tunuri au datu semnalulu sĕ se traga clopotele o ora in tóte bisericele orasiului. Apoi Pap'a cu multa greutate a celebratu servitiulu divinu, trebuindu se fia sprijinitu mai adese ori. Cu o voce slaba a tînutu „homiliile“ asupra sfintiloru in genere si a rolului loru pe lume si asupra meriteloru sfiintiloru celoru noi. Elu dise, cà se simte fericitu, ca in aceste timpuri grele póte inmulti numerulu celoru alesi, cari pledéza inaintea lui Dumnedieu pentru biserica si societate. Corpulu diplomaticu pe langa Vaticanu a fost façia intregu. Pentru rudele Papei, pentru descendintii noiloru santi si pentru nobilimea romana erau locuri reservate. Orasiulu a remasu de totu linistitu si indiferentu.

In corespondenti'a „d'intre Mediasiu si Sighisióra“, aparuta in Nr. 131 alu fóiei nóstre, se face amintire si de scól'a confessionala gr. or. din Alm'a si se dice, cà copii de romanu din acea comuna nu ar' frecuentá scól'a, si s'ar' jocá „de-a càciulat'a“ la sóre. Dupa cum ne scrie preotulu din Alm'a, relatiunea corespondentii de mai susu, in càtu privesce acésta comuna, nu corespunde adeverului. Scól'a din Alm'a se frecuentéza de càtra copii de romanu, instructiunea o conduce unu omu zelosu cualificatu, care se bucura de o stimà generala. In 15 Februariu 1882 elevii scólei conf. din Alm'a voru face esamenu semestralu. In fine ni se observa, cà Ungurii din Alm'a nu au nici preotu, nici „mester“, nici scóla, de cinci ani.

Amu dori, cá sĕ se pota dice asemenea si despre celelalte comune romane din tienutulu acel'a. Speramu, cà insusi scriitoriulu memoratei corespondentie se va grabi a rectificá ce este de rectificatu in relatiunea s'a. Observamu in fine, cà dupa informatiunile ce le avemu scól'a din Alm'a s'a edificatu mai numai din propriile midilóce ale parochului de acolo.

Catastrof'a din „Ringtheater“ in Vien'a.

In numerulu trecutu amu impartasitu publicului nostru, cà teatrulu „Ring“ a fost prad'a flacariloru si cà mai multi ómeni 'si-au gasitu sfêrsitulu cu acést'a trista ocasiune. In ori si ce casu vedemu, cà s'a intemplatu o mare nenorocire, dér' nici prin gàndu nu ne trecea, cá nimicirea se fi luatu dimensiuni asié de grozave. Astadi avemu sciri mai multe; astadi suntemu informati pe largu de foile vienese; astadi suntemu convinsi, durere! cà sute de familii suntu imbracate in doliu, cà capital'a imperatiei a avutu se sufere o lovitura din cele mai durerósе. Ti se 'nfióra anim'a, càndu cetesci scenele petrecute in „Schottenring“ in fatal'a séra de 26 Novembre, ér' condeiulu spaimàntatu numai silitu urméza rendurile incepute. Dér' s'a intemplatu.

Eata cum se constata, cà s'a petrecutu tragedi'a, despre care amu inceputu a istorisi!

Era sér'a càtra siése si trei sferturi. Se anuntiase pies'a „Povestirile lui Hoffmann.“ Galeriile erau ocupate de vre-o siese sute de persóne, care venisera se 'si procure vre-o càte-va momente de placere. Parterulu si logile se impleau mereu de publicu. Pe scena se aflau mai multe choriste si mai multi lucratori, càndu deodata o perdea subtire miscata de curentulu de aeru se apropiá de o lampa si luá focu. Intr'o clipita se aprinde tóta partea de deasupr'a a scenei. Ómenii insarcinati cu priveghiarea binei 'si perdu mintile si o iau la fuga. Lucratorii din partea cea mai de susu a scenei vediendu pericolulu ce-i amenintia saru prin marea de flacari dintr'o inaltime ingrozitória. Unulu cade reu si nu se mai póte ridicá; soçii sei isbutescu a scapá cu viati'a. Choristele infiorate 'si frângu mànile, alérga, dér' nu sciu cá pamentulu pe unde se iésa. Ele suntu luate pe susu si in chipulu acest'a mantuite de cea mai grozava mórte.

In sala publiculu astépta cu nerabdare inceputulu representatiei. Privirile tuturoru se indreptéza curióse asupr'a scenei, candu deodata cortin'a e svêrlita in susu de unu roiu de flacari, care navalescu in sala. Strigatulu „focu!“ ese din sute de pepturi si la momentu toti spectatorii se repedu spre usi. Multi ajungu pĕna in coridore . . . se credu scapati . . . càndu eata! lampele se stingu si prin incurcatele galerii nu mai e de esitu afara. Omulu dela masin'a de gazu aerianu, temĕndu-se cá nu cum-va sĕ se faca vre-o esplosiune, invêrtise sirofulu gasometrului si lasase pe cei din coridóre in intunerecu, éra sal'a luminaţa numai si numai de inspamantatórele flacari. Toti striga, toti se imbuldiescu se scape. Care cade josu este strivitu de cei dinpregiurulu seu. Imbuldial'a se totu maresce; femeile lesina; barbatii 'si perdu mintile. Unu tata ràcnesce cu glasu selbaticu numele fiicei sale; unu sociu se lupta zadarnicu in potriv'a curentului de ómeni, voindu se 'si scape femei'a de peire. Deodata unu fumu teribilu se respàndesce peste totu; torentulu se opresce in locu . . . dér' deodata resufla din greu si navalesce mai departe. Cei din parteru si din logi, avĕndu se faca unu drumu mai scurtu, gâsescu cu chinu, cu vai calea adeverata si scapa partea cea mai mare. Cei din galerii se imbuldiescu si mai grozavu; pipaie in tóte partile, dér' nu gasescu nici unu locu de esire. Eata inse, cà cei cari dinainte dau de o usia! Ei cérca a deschide; sgudue ferulu cu putere, dér' nu merge. Unu barbatu putern̄icu se repede peste cei ce-lu indesuiescu si pe càndu ceilalti impingu in afara, elu trage inlaintru. Elu e imitatu de mai multi insi . . . gróp'a se desface si betii ómeni ajungu pe balcónele din façi'a teatrului. „Stati! stati! cà vi se pune pĕndi'a de saritu“, striga de josu unu glasu de mii de glasuri. Unii nu mai astépta pĕndi'a pompieriloru, cari se grabiséra din tóte partile, ci saru josu in midiloculu publicului. Ceilalti suntu scapati de bravii pompieri.

Dér' vai! numerulu acestoru fericiti este micu de totu. Cea mai mare parte din privitori séu se inéca in fumu, séu suntu préd'a flacariloru. Pompierii si politistii, cari cutéza a intrá in cuibulu spaimei nu aducu cu sine decàtu trupuri mórte si scrumu. Remasitiele nefericitiloru suntu duse in curtea invecinatei politii. Cei neocupati cu acést'a gróznica insarcinare cérca se infrêneze furi'a turbatului elementu.

Suntu teribile scenele ce se petrecu in giurulu edificiului cuprinsu de flacari, in curtea politiei si in salile spitalului celui mare, unde fura transportate mai tardiu cadavrele gasite. Unu tata incaruntitu intra galbenu la façia, in curtea politiei; unde vede o haina femeiésca, elu se apropia, ridica desfiguratulu cadavru, ilu privesce, dér' indata lasa diosu fiorós'a povara. Acésta gróznica cercetare se repetéza de mai multe ori, pĕna càndu deodata sĕrmanulu parinte dete unu strigatu ingrozitoriu si strênge puternicu la pieptulu seu recitulu trupu lànga care s'a opritu. Este o copila de vre-o cincispre-diece ani pe care crud'a mórte ia rapit'o. E inegrita de fumu mititic'a, dér' cu tóte acestea se vede, cà o frumsetia deosebita s'a nimicitu in càteva clipite.

Cu privirile ratecite, cu perulu vêlvoiu navalesce intr'o cafenea din apropiare unu tĕneru care stringe in mâni o legatóre femeiésca. „Mali! Mali!“ striga elu cu glasu spaimĕntatoru. „Linistesce-te, linistesce-te!“ 'i dicu cei din giurulu seu. „Lasatime, lasati-me sĕ me 'ntorcu inderetu!“ ràcnesce elu, dàndu navala prin multime: „Eu am saritu — dér' ea arde, arde...“ O femeia betràna si o fetica dragalasia se róga de cei dela spitalu sĕ le lase sĕ intre in salele unde se afla cadavrele. Betrànulu lasase vorba acasa cà merge la teatru. Ele suntu conduse in loculu grózei; lesina la prim'a privire; prindu puteri din nou; se apropia de cutare cadavru. Betràn'a trece inainte, dér' fetic'a se opresce infiorata la unu trupu mai bine de jumetate parlitu.

E tatalu seu.

Si càte si mai càte grozavenii de feliulu acesta! Ici ducu pompierii duóe cadavre imbraçisiate. Suntu duoi soçi nefericiti. Colo scóte unu politistu trupulu unei mame de care e lipitu unu copilu mortu. Dincolo o parlita grupa de vre-o patru-dieci de ómeni inclestati unulu de altulu.

Din tóte stratele alérga spre loculu peirei femei despletite, barbati spaimentati, copii ce nu 'si gasescu parintii. Uriasia e durerea celoru ce recunoscu pe ai sei printre cei nefericiti; uriasia e bucuri'a celoru ce 'si intàlnescu parintii, rudeniile si cunoscutii pe deplinu sanetosi. Dér' càti nu suntu condamnati la cea mai sfasietória indoiéla, de órace nerecunoscĕndu pe ai sei printre cei 170 espusi in spitalu, nu sciu déca persónele cautate au scapatu, séu déca cenusi'a loru este amestecata cu taciunii din sala. Si e vorb'a de sute de astfeliu de persóne. Peste totu se calculéza cà s'aru fi prapaditu mai bine de noue sute de ómeni.

Cum amu disu mai susu, intrég'a capital'a imperatiei e in doliu. Mai tóte pretecerile s'au sistatu in diu'a ce a urmatu dupa catastrof'a descrisa, éra camer'a deputatiloru n'a tînutu siedintia. Din tóte partile s'au tramisu adrese de condelentia primariei nefericitului orasiu. Totodata au inceputu a se face colecte insemnate pentru ajutorarea celoru nenorociti in urm'a acestei infioratórie intêmplari.

Discursulu

d-lui **V. Maniu**, pronunciatu in numele Academiei la desvêlirea statuei lui I. Heliade.

„Ad aeternam gratiam et monumentum rerum
„In signum honoris monumentnm laudis.“
Cicerone.

Domniloru!

Marétia este acésta dî prin insasi magnificenti'a virtutiei, care isi primesce in aceste solemne momente o espressiune viua, plastica, prin votulu de gratitudine si recunoscinţia pentru bine-facerile luminelоru primite dela parintele literaturei romane Ioanu Heliade Radulescu.

Academi'a romana se simte magulita in façi'a acestei manifestatiuni caldurόse, in façi'a marinimosului tributu ce se da astadi geniului romanu, cu o magnificentia si o pietate démna de consciinti'a nationala, desteptata si incaldita de suflarea acelui care o jumatate de seculu a traitu lucrandu si a luptatu pentru regenerarea natiunei.

Fericita a impartasi aceste inalte simtieminte, grabita a se associá la unu votu atàtu de maretiu, Academi'a romana va inregistrá, cu legitima mandria acésta insufletire nationala in analele propriei sale vieti, la ale carei inceputuri si destinuri a lucratu cá presiedinte si cá unu puternicu factoru, barbatulu veneratiunei nóstre si alu viitóreloru generatiuni.

Column'a de marmora redicata intru amintirea devotamentului pentru tiéra, va spune posteritatii, ce a fost pentru Romani, pentru limb'a si istori'a nationala, in timpii dureriloru renascerei, acestu mare poetu, filosofu, istoricu, sufletulu si premergĕtoriulu miscarei dela 1848.

Solemnitatea inaugurarei, care ne a intrunitu aci avendu se contribue la intarirea consciintiei si credintiei nationale, ce ridice cultulu pentru munca si abnegatiune civica, ne impune sarcin'a a spune lumei romane, prin viu graiu in puçine cuvinte, cum a traitu, cum a cugetatu, cum a lucratu spre binele neamului seu, marele scriitoru cetatianu, pe care ni'lu infaçisiéza acésta marmora rece, neinsufletita dér' eloquenta.

Nascutu la 1802 Ianuariu 6 in Tergoviste, acea falnica capitala din dilele de marire ale

domniei nationale, I. Heliade R., si-a primitu educatiunea la caminulu parintescu, a fost crescutu in credintiele si aspiratiunile strabune.

Primele inceputuri de carte romanésca, proscrisa pe atunci din viati'a natiunei, elu le datoresce propriului seu geniu.

Dela stàn'a de oui a pastoriloru romani de peste Carpati adapostiti pe mosi'a parintésca, unde tenerulu Ionitia Radulescu se indeletnicise in citirea cartiei romanesci, trecù cá invetiacelu prin scól'a càlugarului Naum dela Sf. Nicolae spre a se opri in scól'a lui Magureanu, pêna la descalecarea nemuritorului Lazaru pe pamentulu fagaduintei.

Scól'a lui Lazaru a pusu temeli'a cunoscintieloru sale enciclopedice; inclinarile spre poesie, dramaturgia si istoria, in primavér'a vietiei, erau presemnele unui adeveratu geniu.

Dela primulu pasu facutu in misteriele limbei si istoriei nationale, simtiulu romanescu a luatu unu aventu in sufletulu seu mai presusu de fragedîmea etatei; intrég'a s'a fiintia era cuprinsa de foculu sacru alu romanismului, care la tînutu desteptu in tóte cestiunile nationale, calauzindu'i tóte miscarile.

Simtindu-se predestinatu pentru missiunea apostolatului, tare in credinti'a si vointi'a s'a, elu cugetá numai la marirea natiunei, la medilócele propice intru realisarea acelei mariri visate si dorite.

Umilitu de umilirea tierei, blastemá pe incalcatorii si usurpatorii mosiei strabune.

„Pén'a devine unu trasnetu in manele lui pentru impilatori!“

Ingàmfarea strainului, cultur'a limbei romane, reintronarea ei in scóla si la altaru, era cugetu si tînta pentru activitatea s'a plina de aventu si vigóre.

Insufletîtu de stralucirea trecutului, care traiea in traditiunile poporului, mandru de notabilitatea numelui romanescu, incuragiatu prin tenacitatea fratîleru subjugati la neamuri si limbi straine, dér' otieliti in lupte seculare; incantatu de memori'a Brutiloru, Scevoliloru, Scipioniloru, inspiratu de romanismulu primiloru luceferi romani: Clain, Sincaiu, P. Maioru, Cichindealu, Iorgovici, Molnaru, premergetorii sei in apostolatulu nationalu, predestinatulu Heliade s'a pusu pe lucru, cu foculu junetiei, cá sè deslege problemele uriasie pe cari geniulu inascutu le-a imprimatu in mintea si anim'a lui.

Neuitate voru remané pentru tóte generatiunile cuvintele de desperare, prin cari marele seu sufletu esprimà adenca durere la despartirea s'a de iubitulu si veneratulu dascalu Lazaru, alungatu la 1821 de pe pamentulu romanescu de catra strainii profanatori.

Acele cuvinte pline de mustrare imprumutate din sf. Scriptura diceau lumei romane „Vedî! . . . Privesce! . . . intru ale s'ale a venitu si ai sei nu l'au primitu!“

Desperata era starea lucruriloru, sfasiata anim'a romanésca in acele dile de urgia, de umilintia, de durere, candu natiunea nu mai era stapana pe destinele sale, candu legi straine domnieau peste dens'a, candu mosi'a lui Radu Negru ,Al. Basarabu Mircea Voda, Mihaiu Vitézulu, Stefanu celu Mare se prefacuse intr'unu tristu mormentu pentru Romani, candu tóta viati'a era stinsa si simtiulu patriotismului resuflá numai prin oftari si accente de resemnatiune, candu fii instrainati se rusinau de originea, de numele si de limb'a stramosiloru.

Am reamintitu acelu trecutu, spre a se invedera si mai lamuritu, càtu de mari sunt datoriile nóstre catra acei patrioti luminati, puçini la numeru dér' distinsi prin caractere inalte si nobile, prin iubirea de natiune si tiéra, acei Vacaresci, Golesci, Campineni, Cantacuzineni, Ghici, Ruseti, Teli, Magheri, Brateni Gradisteni, cari au salvatu altarele strabune, limb'a si nationalitatea romana, realtiandu numele de Romanu si lucrandu la desvoltarea Statului romanu astadi infloritoru si falnicu.

Laurii gigantîloru martiri inse nu sunt laurii nostri, cá se ne punemu pe odihna; Esistenti'a Romaniei este astadi cá si in trecutu invidiata, afirmarea poporului romanu, constituirea lui in corpu nationalu nu suridu limbeloru straine, càci nu intra in combinatiunile celoru ce 'si insusiau unu dreptu asupra destineloru nóstre, — Ea, deci va avé multu timpu trebuintia de totu devotamentulu fiiloru tierei; acelu devotamentu este dulce este decorulu sufletului. — Votulu de adi ne spune cumu elu se resplatesce in o tiéra cugetatória, patrunsa de simtiulu datoriei si de cultulu virtutiloru cetatianesci.

In tesaurulu de monumente literare, celu avemu dela incununatulu apostolu, resfrangêndu-se sufletulu seu, puterniculu geniu, lucrarile mintei si ale animei, noi regasimu redesteptarea unui poporu din letargi'a nepasarei, descoperimu puterea barbatiei, viati'a lupteloru, intr'unu cuventu viatia viua.

Fia acést'a viatia, pentru generatiunile viitórie, cartea genesei, cartea reinviarei.

Invetiamentele cuprinse in acést'a carte, sunt totu atatea precepte evangelice, dogme de credintia romanésca. — O aruncatura repede de ochi peste operile marelui scriitoru filosofu, a carui statua represinta o mórte viua si este salutata de tóta suflarea romanésca, ne-ar' convinge despre universalitatea cunoscintieloru profunde.

In tóte scrierile sale elu este romanu si numai romanu! este insufletitu de uriasi'a cugetare care ilu framenta si se resuma in sintesea renascerei poporului romanu prin cultura, cunoscintia de sine.

„Limba si natia acela'si pasu pasiescu“ dicea nemuritorulu P. Iorgovici.

„Pe càtu nati'a se degrada si se intuneca, pe atàtu limb'a ei scade si in calitatea si in cantitatea vorbeloru“ — respundea Heliade!!

Cugetarile filosofice despre geniulu limbeloru in genere si alu celei romane in parte sunt profunde la densulu. In esentia ele ne spunu cà in limb'a populara se simte adeveratulu geniu alu limbei.

Heliade vede acestu geniu, care viaza si conserva de 17 secole limb'a romana, in tóte cantecele populare, in poemele Vacaresciloru, Balcesciloru, Doniciloru Boliaciloru, Alexandresciloru, Bolintineniloru; in doinele culese de poetulu prea iubitu Alexandri.

Acestu geniu, dice marele cugetatoru, va puté sè faca din limb'a nóstra nu o fiica ci o demna surora a limbei lui Virgiliu, Cicerone si Tacitu.

Ca filosofu, elu se distinge si'si asigurá nemurirea prin scrierea s'a (spiritu si materia) séu echilibriulu intre antitese.

Valórea ei este cu atàtu mai mare, cu càtu ea, scrisa pentru inteligenti'a cea mai rustica, serviea acelu inaltu scopu, causà poporului, luminarea si liberarea tierei, care pentru densulu era inceputulu si sfersitulu.

Cá istoricu si-a cuceritu bine meritatulu locu de onóre intre contimporanii istoriografi.

Istori'a Romaniloru, istori'a universala, scrisa cu mitologi'a, acést'a din urma la Chio, unde era internatu, vedescu orizontulu vasteloru cunoscintie.

Cá poetu si dramaticu, Mihaida, Ierusalimulu liberatu, Cursulu de poesia generala, poemele: O nópte pe ruinele Tergovistei, Florile si Maciasiulu, Adio la Patrie, Armata romana si mai alesu Sburatorulu, Oda la Schiller, La Istru.

Sunt totu atàtea opere capitale cari desvelescu puterea geniului si aventulu spiritului seu, atingêndu maretiulu si sublimulu!

Prin tóte respira iubirea de tiéra, dorinti'a de a lumina si a insufleti natiunea, despicandu cá unu altu Moise cu toiagulu geniului seu intunericulu si gonindu despotismulu si servitutea din templulu natiunii.

Ideile sale asupra Constitutiunei Statului Romanu (coprinse in Isachatu) si a educatiunii poporului au dreptu basa societatea si constitutiunea bisericei resaritene.

Definitiunea omului, a libertatii si a egalitatii, pe cari le coordona fara a le confunda séu a da pasu uneia asupra alteia, 'si au prototipulu in legile crestinismului.

Versiunea Bibliei si glosariului infaçisatu sub nume de Biblice, ne facu credinti'a cà simtiulu, crediulu seu religiosu se orglindesce in doctrinele unui theismu combinatu cu metafisic'a lui Cicerone si Descartes.

Am vediutu pe poetu, pe filosofu, pe istoricu si limbistu; am avé sè ni'lu impartasimu si cá publicistu, cá iconomistu, tipografu, insufletitoru alu arteloru si museloru nationale, spre a puté intielege puterea care a pusu in miscare o natiune intréga candu or'a libertatii sunase la Occidentu, remaindu apoi sè'lu insoçimu in exilulu seu, sè salutamu reintórcerea in sinulu tierei, precum binecuvintéza adî revenirea s'a!

Vorbindu despre densulu cá publicistu, vomu spune totulu numindu-lu parintele presei romane; infiintiatorulu Curierului romanescu si alu Curierului de ambe-sexe, este creatorele teatrului nationalu, esitu din sinulu memorabilei societati filarmonice creata si ea in scopulu aperarii si regenerarii.

Cá economistu scrierile lui ni'lu presinta cá pe unu profetu: In adeveru, creatorele unei mari epoce — carei se datoréza fiinti'a Statului romanu — nu putea se nu prevédia desastrele la cari s'ar' expune natiunea prin neingrijirea vietiei economice, cunoscêndu mai alesu lacomi'a strainului.

In legitim'a s'a temere de cuceriri economice, nu vedea salvarea tierei de càtu in nationalitatea pamentului, comerçiului si industriei: elu devine tipografu si librariu.

Evenimentele de la 48 chiamandu-lu cá pe celu mai popularu, celu mai mare fiiu alu tierei, in capulu afaceriloru, elu remase credinciosu principiiloru sale, privindu puterea publica cá o chee necesara la solutiunea problemeloru si enigmeloru diplomatice.

Dupa caderea regimului in adeveru romanu de la 48, prin armele combinate ale cesarismului din duóe mari imperii, unulu paganu altulu crestinu, cari in orbi'a loru isi inchipuiau cà, distrugendu-se form'a se va perde fondulu si cu elu fiinti'a poporului romanu, — fruntasii tierii smulsi de la sinulu poporului iubitoru si alungati, si-au continuatu de pe scumpulu loru pamentu apostolatulu in exilu.

Memoriele proscrisiloru intrepidi si cu deosebire ale marelui cetatianu Heliade, au cuceritu simpathi'a apusului latinu, au reusitu sè popularriseze caus'a romana la natiunile Occidentului luminatu.

Dupa diece ani da exilu, deslantiuitulu Prometeu se reintórce la sinulu tierei; Romani'a intréga saluta la 1859 fericitai reintórcere; Academi'a romana ilu pune in fruntea ei incredintiandu-i presiedinti'a.

Asta-di ea, aducêndu'si, prin mine, prinosulu seu la acést'a marétia si nationala serbare ei dice: „Traiulu ti-a fost cu adeveratu o viétia si viétia „cá aceea ce deraza din isvorulu vietii si care dice: „Eu sunt inviere si viétia.“

„Marire dér' marire geniului teu creatoru, invi„erei tale.“ !

Apelu

catra intreg'a inteligentia romana de pe teritoriulu Despartiementului VI. (comitat. Huniadórii) alu Associatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Nefatigabilii fruntasi si conducêtori ai Romaniloru din anii 1860—1861, inspirati de mareti'a idea a inaintarei in cultura a Poporului Romanu din Transilvani'a, necrutiandu ostenele si sacrificii de o parte, delaturandu tóte pedecile si obstaculele de alta parte, spriginiti cu multa caldura de intrég'a inteligentia romana: au datu fiintia „Associatiunei Transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu; negresitu cu buna intentiune, cá acésta institutiune cu timpu se devina unu eternu monumentu de gloria alu natiunei romane.

Generatiunei presente este reservata sublim'a datorintia, se faca cá intr'unindu-si tóte fortiele materiali si morali, scopulu ficsatu in statutele acestei „Associatiuni“ se fia càtu mai curêndu atinsu; ceea ce numai astfeliu va fi cu potintia, déca toti romanii, fara deosebire de conditiune voru concurge cu obolulu loru la inaltiarea ei.

Pêna acuma inse, dupa cum se vede din ratiociniulu publicatu, si dupa cum se esprime insusi Comitetulu centralu: Fondurile acelei „Associatiuni,“ de altmintrea scumpe nóua tuturoru, in cei 20 de ani ai activitatii sale au crescutu in proportiuni atàtu de modeste, incàtu venitulu din ele nici pe de-o parte nu respunde insutiteloru trebuintie si pretensiuniloru, cari se facu la ele.“

In vederea acestor'a, subcomitetulu despartiementului VI alu Associatiunei transilvane, gelosu de ajungerea scopului amintitu de una parte, si cu privire la usiurarea agendeloru comitetului centralu de alta parte, voindu a portá o esacta evidentia despre toti Domnii membri fundatori si ordinari ai memoratei Associatiuni do pe teritoriulu acestui despartiementu, firmu in speranti'a, cà modesta-i vóce nu va remané fora efectu: róga cu respectu, pe toti Dnii membri, si in genere pe toti sincerii doritori de-o cultura generala a Poporului Romanu, se nu pregete a-si dà totu concursulu d-loru la innaltiarea acestei salutarie institutiuni de cultura nationala si inmultirea fonduriloru ei; observandu totuodata, cà din punctulu de vedere alu evidentiei indicate se binevoiésca a se insinuá la acestu sub-comitetu, atàtu acei Dni, cari

sunt dejá membri ai „Associatiunei,“ càtu si aceia, cari in viitoriu dorescu a fi.

In fine, pe bas'a regulamentului „Assotiatiunei“ si ca ce se póta satisface provocarii comitetului centralu din Oct. 24. anului curentu Nr. 361, avendu in vedere multiplele recerintie, càroru trebue se facemu faça din convictiune, in pré bine intielesulu interesu nationalu si patrioticu, cu deosebire, cá se ne potemu consultá asupra modalitatiloru, ce sunt a se urmá spre ajungerea scopului mentionatu, subscrisulu comitetu 'si iea voia a invitá pe tóta inteliginti'a din acestu despartiementu la adunarea generala, care va avé locu in Dev'a la 19/31 Decembre 1881, la órele 10 din di, in localitatile „Societatii rom. de lectura.

Din siedinti'a subcomitetului VI, alu „Associatiunei trans. tienuta in Dev'a la 24 Nov. 1881 st. n.

Ioanu Papiu, directoru. **F. Hosu Longinu,** actuariu.

Diverse.

(Societatea „Petru Maioru“). Estragemu din raportulu de pe anulu scol. 1880/1 alu acestei societati in care sunt intruniti studentii universitari romani din Pest'a datele care credemu cà voru interesá mai multu pe cetitorii fóiei nóstre. In introducerea raportului din cestiune se dice: „Scopulu acestei societati este, cá sè concentreze in giurulu ei pe tinerii romani dela Universitatea din locu, si astfeliu sè le dè ocasiune spre a se cultivá si perfectioná in limb'a materna nationala... Scopulu acestui focularu nationalu este mai departe: a ne invetiá sè ne cunóscemu si ajutamu reciprocu unii pe altii a sadí si pastrá in noi interesele si amórea causei comune, nimbulu patrioticu si nationalu. Scopulu lui este: a ne ferí de consecintiele rele ale indiferentismului si separatismului, precum si a ne apará de cutropirea cu care ne amenintiá mass'a imensa a elementului strainu, in midiloculu carui'a suntemu avisati a petrece.“ Mai departe ne spune introducerea, cà in decursulu anului trecutu societatea a perdutu pe membrii sei Iuliu Tr. Popu si Aureliu Iónovici, reposati si cà s'a datu cuartiru gratuitu la trei membri. Din partea speciala se vede cà in decursulu anului 1880/1 societatea a tinutu 26 siedintie in care s'au cetitu 10 lucrari si s'a alesu o comissiune pentru retiparirea opului istoricu scrisu de Petru Maioru. Bibliotec'a consta din 771 opuri in 1012 volume. Averea neatacabila este de 2669 fl. 69 cr. Societatea a avutu 10 membri fundatori si in sem. primu 34 membri ordinari. Venitulu curatu alu balului din iérn'a trecuta a fostu de 1369 fl. 24 cr. Recomendamu publicului romanu si acésta societate intocmai cum amu recomendatu pe „Romani a-Juna“ din Vien'a.

(Societatea academica „Junimea.“) Inainte cu trei ani s'a infiintiatu la universitatea din Cernauti o societate academica cu numele „Junimea,“ care are de scopu a fi focariulu si vatr'a tinerimei romane studióse din loc. Acestu scopu societatea voiesce se'lu atinga prin 1. perfectionarea reciproca a membriloru pe terenulu nationalu literariu, 2. desvoltarea spiritului socialu; 3. prin ajutorarea membriloru sei lipsiti de midilóce. Societatea dela infiintiarea ei incóce 'si a datu tóta silinti'a de a devení démna de spriginulu generóseloru persóne, cari s'au interesatu multu pentru crescerea si inflorirea ei. Cu tóte aceste inse nu i-a fostu possibilu a sustiné unu cabinetu de lectura, conditiunea principala pentru perfectionare si unire. Déra gratia mai multoru persóne generóse, s'a realisatu cu inceputulu semestrului curentu si acést'a dorintia. Societatea academica „Junimea“ possede deja unu localu pentru conveniri. Presiedinte alu Societatii este d. Cuparencu, ear' secretariu stud. jur. St. P. Popescu.

(Alu doilea concertu filarmonicu) se va dá in sal'a Redutei Mercuri in 14 l. c. in favórea fondului de pensiune alu capelei orasianesci. Cu acést'a ocasiune se va esecutá pentru prim'a-óra „Ouvertur'a festiva academica“ de Brahms, care in primavér'a anului curentu a fost produsa in Vien'a avendu unu efectu estraordinariu. „Ouvertur'a festiva“ a lui Brahms este o apoteosa a vietiei universitare din Germani a. Mane Marti va avé locu prob'a generala pentru concertulu de Mercuri sér'a, care promite a fi briliantu si este numai de doritu cá publiculu iubitoriu de musica se 'lu cerceteze in numeru càtu mai mare. Bilete se capeta la librari'a d-lui Heinrich Zeidner din Tèrgu-gràului.

(Program'a concertului filarmonicu) este urmatórea: 1. „Ouvertura festiva academica“ de Johannes Brahms 2. „Symphonia Nr. 4“ in D-dur de Jos. Haydu. 3. „Primavéra“ choru mixtu de O. Neubner. 4 „Rapsodia ungurésca Nr. 2“ de Franc. Lieszt.

(Victimele dela „Ringtheater“) càte au pututu fi scóse de sub ruine, au fost inmormentate Luni. S'a celebratu in biseric'a St. Stefanu unu parastasu solemnelu. Dintre 243 cadevre aflate pêna Sambata au fost recunoscute 125 in modu legalu, 17 in modu ilegalu, necunoscute au remasu 99, s'a recunoscutu si 1 mana femeiésca. Multime de cadavre nu se mai potu recunósce din causa, cà forméza numai nesce gramedi de scrumu. In privinti'a acestor'a s'a decisu, cá se fia inmormentate intr'o grópa comuna, la care sè se redice unu catafalcu si acolo se celebreze preotii tuturoru confessiuniloru, binecuventandu tieren'a mortiloru. Pentru prim'a óra dela 1848, candu au fost inmormentati cei cadiuti pe baricadele dela Vien'a de càtra preotii a trei confessiuni, s'a intemplatu acuma, cá preotii mai multoru religiuni se functioneze in comunu la inmormentare. — Primariulu din Vien'a a primitu telegrame de condolentia dela primarii din Prag'a, Pest'a, Paris, Londra, dela primariulu Bucuresciloru Cariagdi, dela primariulu din Rom'a s. a.

Cursulu de Bucuresci

dela 29 Novembre / 7 Decembre 1881.

Valori	Scadenti'a Cupóneloru	Cumpera	Vinde
5% Rent'a Romana	1 Apr. 1. Ort.	88.—	89.—
6% Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct.	98.—	99.—
8% Oblig. domeniale 1871 .	1 Ian. 1 Iul.	—.—	—.—
6% Oblig. càiloru fer. rom.	1 Iuliu	102.—	103.—
7% Scrisuri funciare rurale	1 Iul. 1 Ian.	102.—	103.—
7% „ „ urbane	idem	102.—	103.—
8% Imprum. municipalu . .	idem	106.—	107.—
Oblig. casei de pensiune (lei 300, dobênda 10 lei). . .	1 Maiu 1 Nov.	218.—	228.—
Losuri municipale (20 lei) . .	cu premie	28.½	29.½
Act. Bancei Nationale rom. . .	1 Ian. 1 Iul.	1490	1515
Auru contra argintu		1.—	1.—
Auru contra bilete hipotec. .		1.—	1.½
Auru contra bil. de Banca nat.		1.—	1.—
Florini Val. Austr.		2.14—	2.15—

Editoru: Iacobu Muresianu. Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioanu Gött si fiiu Henricu.